

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO

WYBRANE ZAGADNIENIA MEDYCYNY SPORTOWEJ

Redakcja naukowa **Anna Jegier**
Jarosław Krawczyk

Wydawnictwo Lekarskie PZWL

WYBRANE ZAGADNIENIA MEDYCZYNY SPORTOWEJ

Redakcja naukowa

Prof. dr hab. n. med. **Anna Jegier**

Lek. **Jarosław Krawczyk**

Warszawa

Wydawnictwo Lekarskie PZWL

SPIS TREŚCI

Przedmowa	9
Rozdział 1. FIZJOLOGICZNE PODSTAWY WYSIŁKÓW FIZYCZNYCH. ZMIANY TRENINGOWE W ORGANIZMIE CZŁOWIEKA – <i>Krystyna Nazar</i>	11
Zdolność organizmu człowieka do wysiłku fizycznego	12
Reakcje organizmu człowieka na wysiłek fizyczny	15
Zmiany treningowe w organizmie człowieka	20
Repetitorium	24
Rozdział 2. WYDOLNOŚĆ FIZYCZNA PODSTAWĄ PROGRAMOWANIA OBCIĄŻEŃ TRENINGOWYCH – <i>Krystyna Nazar</i>	25
Ocena wydolności fizycznej	27
Ogólne zasady stosowania testów wysiłkowych określających zdolność do wysiłków	30
Repetitorium	31
Rozdział 3. MEDYCZNE ASPEKTY SPORTU DZIECI I MŁODZIEŻY – <i>Zbigniew Krenc</i>	33
Formalno-prawne aspekty opieki nad dziećmi uprawiającymi sport	34
Elementy fizjologii rozwojowej	35
Kwalifikacja do sportu a wiek dziecka	37
Periodyzacja treningu sportowego w wieku rozwojowym	39
Badanie lekarskie w aspekcie kwalifikacji dzieci i młodzieży do sportu	40
Zasady żywienia w sporcie dzieci i młodzieży	44
Problemy i zagrożenia współczesnego sportu	45
Sport dzieci i młodzieży z chorobami przewlekłymi	48
Zadania lekarza rodzinnego w opiece nad młodym sportowcem	48
Repetitorium	49
Rozdział 4. REGULARNA AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA JAKO WAŻNY ELEMENT PROMOCJI ZDROWIA I PREWENCJI CHOROÓB PRZEWLEKŁYCH – <i>Anna Jegier</i>	51
Aktywność fizyczna w promocji zdrowia i prewencji chorób przewlekłych – wprowadzenie	52

	Fizjologiczne efekty regularnej aktywności fizycznej	53
	Zalecenia aktywności fizycznej w promocji zdrowia i prewencji pierwotnej chorób przewlekłych	54
	Kwalifikacja do treningu fizycznego osób klinicznie zdrowych	56
	Tolerancja wysiłku fizycznego oraz możliwość wystąpienia powikłań Wysiłek fizyczny w wybranych chorobach przewlekłych	56 58
	Repetytorium	72
Rozdział 5.	WYBRANE ZAGADNIENIA Z ZAKRESU ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII SPORTOWEJ	73
	Zasady badania ortopedycznego i kwalifikacja do uprawiania sportu — <i>Andrzej Bugajski</i>	74
	Urazowe sportowe uszkodzenia narządu ruchu oraz zasady postępowania leczniczego — <i>Jerzy Widuchowski</i>	85
	Repetytorium	99
Rozdział 6.	ZASADY OCENY I MONITOROWANIA MOBILNOŚCI NARZĄDU RUCHU — <i>Krzysztof Klukowski, Andrzej Czamara</i>	101
	Wprowadzenie	102
	Metody pomiarowe	103
	Zasady przeprowadzania i interpretacji pomiarów zakresu ruchomości (ROM)	104
	Hipermobilność	106
	Diagnostyka czynnościowa stawów po urazach sportowych (monitorowanie procesu rehabilitacji)	107
	Złożone (trójwymiarowe) formy rejestracji ruchu	108
	Znaczenie ćwiczeń rozciągających (stretching)	108
	Repetytorium	109
Rozdział 7.	DOZWOLONE I ZABRONIONE WSPOMAGANIE ZDOLNOŚCI WYSIŁKOWYCH CZŁOWIEKA — <i>Jerzy Smorawiński,</i> <i>Andrzej Pokrywka</i>	111
	Dozwolone wspomaganie zdolności wysiłkowych człowieka	112
	Zabronione wspomaganie zdolności wysiłkowych człowieka	115
	Repetytorium	126
Rozdział 8.	PODSTAWY ORZEKANIA O ZDOLNOŚCI DO UPRAWIANIA SPORTU — <i>Anna Jegier, Witold Furgal</i>	127
	Formalno-prawne podstawy orzekania o zdolności do uprawiania sportu	128
	Medyczne podstawy orzekania o zdolności do uprawiania sportu	132
	Repetytorium	136
Skorowidz	. . . . .	139